

ARCHEOLOGICKÝ ÚSTAV AKADEMIE VĚD ČESKÉ REPUBLIKY V BRNĚ

PŘEHLED VÝZKUMŮ

48

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

BRNO 2007

PŘEHLED VÝZKUMŮ

Recenzovaný časopis, vydává Archeologický ústav Akademie věd České republiky Brno.
Peer-reviewed journal published by the Institute of Archaeology, Brno.

Předseda redakční rady
Head of editorial board

Pavel Kouřil

Redakční rada
Editorial board

Herwig Friesinger, Václav Furmánek, Janusz K. Kozłowski,
Alexander Rutt kay, Jiří A. Svoboda, Jaroslav Tejral, Ladislav Veliačik

Odpovědný redaktor
Editor in chief

Petr Škrdla

Výkonná redakce
Assistant Editors

Balázs Komoróczy, Marián Mazuch, Ladislav Nejman, Rudolf Procházka,
Stanislav Stuchlík, Lubomír Šebela, Blanka Veselá

Technická redakce
Technical Editors

Dana Gregorová

Adresa redakce
Address

Archeologický ústav AV ČR
Královopolská 147, 612 00 Brno
E-mail: pv@iabrno.cz
<http://www.iabrno.cz>

KNIHOVNA AV ČR

PD 1520

48, 2007

90270/09

Obrázek na obálce
Cover illustration

Jeskyně Býčí skála. Geometrický vzorec, datovaný do eneolitu.
Býčí skála Cave. A geometric pattern dated to the Aeneolithic.

Vychází jednou ročně/Published yearly

ISSN 1211-7250

ISBN 80-86023-83-4

Copyright © 2007 by the Archeologický ústav AV ČR Brno, and by the authors.

Kniha byla vydána s přispěním Akademie věd ČR

Tisk/Print Bekros

Pokyny pro autory na internetové stránce
Instructions to authors on internet pages

<http://www.iabrno.cz>

tím již odtěžena; přesto se postupně podařilo odkrýt a v Plochách I a III prozkoumat a dokumentovat celkem 152 objektů, což nám poskytuje dosud nejobsáhlejší a nejrepresentativnější pohled na zdejší pravěké osídlení (obr. 1).

Nejstarší komponentu na lokalitě tvoří sídliště kultury s lineární keramikou, dále byly zjištěny dva porušené objekty datované částí materiálu do eneolitu, nejpravděpodobněji do staršího úseku kultury nálevkovitých pohárů.

Rozptýleně byly v celé zkoumané ploše zachyceny především sídlištní objekty kultury středodunajských popelnicových polí, a to jak velatické, tak podolské fáze. Řadu běžných zásobních jam kruhového půdorysu doplňují nezvykle rozsáhlý hliník v Ploše III (K 598), vzniklý postupným zahloubením velkého množství nesoučasných jam různého tvaru a velikosti. Zachycena byla pouze jeho část o šířce přibližně 28 m, západním i východním směrem vybíhal mimo skrvývku; hloub-

ka některých objektů dosahovala až 2,5 m. V západní části Plochy I bylo dále odkrýto několik kulových jam (spolehlivě K 512, 520 a patrně i další objekty bez nálezů), jde nepochybně o část blíže nerekonstruovatelné nadzemní stavby. Obraz osídlení doplňuje dále několik jam novověkého až recentního stáří (K 501, 640), náležících nepochybně do kontextu zahradních pozemků zástavby při ulici Hlavní.

David Parma

Resumé

Brno-Komín (Bez. Brno-město). Strasse Hlavní, Absolonova. Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (k. ú. Soběšlice, okr. Brno-město)

„Spanilý les“. Doba popelnicových polí. Ojedinelý povrchový nález. MZM Brno.

V listopadu 2006 objevil Karel Kukleta z Brna při povrchové prospekci na katastru Soběšic pomocí detektoru bronzový nůž, uložený v povrchové vrstvě v hloubce 10–15 cm. Místo nálezů se nachází v zalesněném terénu cca 200 m od severního okraje intravilánu a západně od silnice do Útěchova na jižním svahu pod vrcholem nevýrazné ostrožny. Na ZM ČR 1 : 10 000 (list 24-32-20) lze místo nálezů vymezit okolím bodu daném koordinátou 180 mm od Z. s. č. a 27 mm od S. s. č. Drobnější nůž (d. 94 mm) s odrceným ostřím, tmavě zelenou ušlechtilou patinou a se symetricky, klínovitě profilovanou čepelí náleží do skupiny mladších tvarů s krátkou plochou rukojetí a je charakteristickým exemplářem typu Stillfried. Ten sám o sobě není chronologicky příliš senzitivní, interval jeho výskytu sahá na Moravě od stupně Hrubčice (depotový horizont Přestavky) až po stupeň H C s těžštěm v mladší fázi popelnicových polí (Říhovský 1972, 58; Salaš 2005, 45, 47).

Milan Salaš

Literatura

Říhovský, J. 1972: Die Messer in Mähren und dem Ostalpengebiet. Prähistorische Bronzefunde VII, 1. München.
Salaš, M. 2005: Bronzové depoty střední až pozdní doby bronzové na Moravě I-II. Brno.

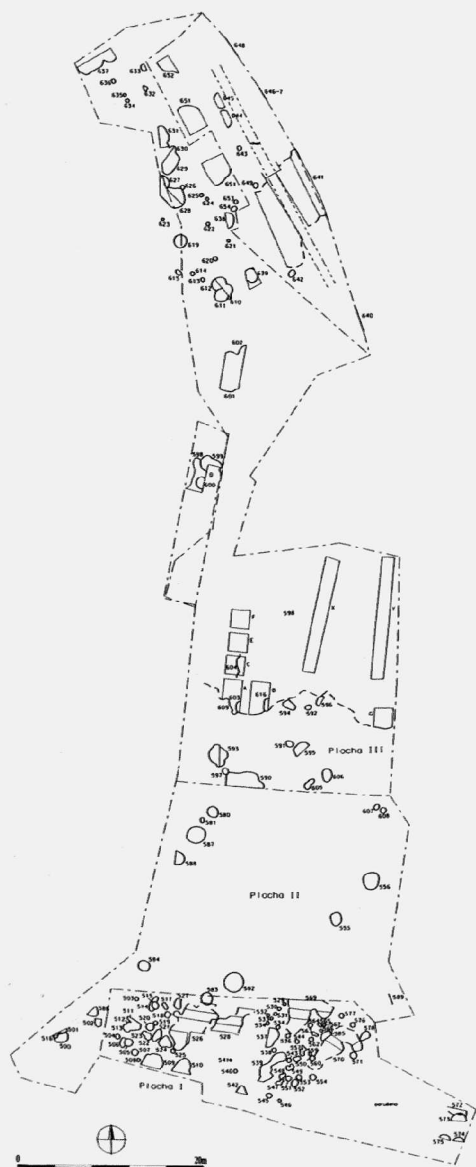
Resumé

Brno (Kataster Soběšice, Bez. Brno-město). Urnenfelderzeit. Lese fund. Bronzemesser.

BRNO (k. ú. Staré Brno, okr. Brno-město)

Ulice Nové Sady 10 – Soukenická ulice 2, parc. č. 1485, 1486/1-4, 14787/1-2. KSP – velatická fáze. Sídliště. Záchraný výzkum.

Archeologický výzkum na předmětných parcelách (k výzkumu viz podkapitola Středověk a novověk, tam i vyznačení lokality) prokázal pravěké osídlení. Prozkoumány byly tři jámy neznámé funkce. Dvě byly přiřazeny velatické fázi kultury středodunajských popelnicových polí. Datování třetí bude potřeba ještě upřesnit. Rovněž jsme pozorovali, že „půdní typ“ byl na lokalitě „kulturně“ a nacházely se v něm

Obr. 1. Brno-Komín. Celkový plán výzkumu.
Brno-Komín. Gesamtplan der Ausgrabung.

pravěké keramické zlomky. Fragmentsy pravěké keramiky byly přítomny rovněž v mladších uloženinách.

Václav Kolařík, Antonín Zůbek

Literatura

Kolařík, V., Polánka, P., Sedláčková, L., Zůbek, A. 2006: *Brno, Soukenická 2 – Nové Sady 10 (polyfunkční dům)*. Nálezová zpráva č. 80/06 uložená v archivu Archaia Brno, o.p.s.

Resumé

Brno (Kataster Staré Brno, Bez. Brno-město). Str. Nové Sady 10 – Soukenická Str. Die mitteldonauländischen Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

BRNO (k. ú. Zábrdovice, okr. Brno-město)

Cejl 73, parc. č. 2/2, 5/1, 5/2. Únětická kultura. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum na předmětných parcelách (k výzkumu viz podkapitola Středověk a novověk, tam i vyznačení lokality) prokázal osídlení únětické kultury a kultury s lineární keramikou. Přiřadit jí lze nejméně 7 ze 46 pravěkých jam.

Cejl 73, parc. č. 2/2, 5/1, 5/2. KSP. Sídliště. Záchranný výzkum.

Archeologický výzkum na předmětných parcelách (k výzkumu viz podkapitola Středověk a novověk, tam i vyznačení lokality) prokázal osídlení kultury středodunajských popelnicových polí. Přiřadit jí lze nejméně 4 ze 46 pravěkých jam.

Antonín Zůbek

Literatura

Polánka, P., Sedláčková, L., Zůbek, A. 2007: *Nálezová zpráva o provedení záchranného archeologického výzkumu při výstavbě Administrativního a školického centra Krajského úřadu Jihomoravského kraje Cejl 73, Brno- Zábrdovice*. Nálezová zpráva č. 1/07 uložená v archivu Archaia Brno, o.p.s.

Resumé

Brno (Kataster Zábrdovice, Bez. Brno-město). Cejl Str. 73. Aunjetitzer Kultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

Brno (Kataster Zábrdovice, Bez. Brno-město). Cejl Str. 73. Die mitteldonauländischen Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

BZENEC (okr. Hodonín)

„Dolní pisky“. Velatická fáze KSP. Sídliště. Záchranný výzkum.

V průběhu měsíce března 2006 byl pod vedením Masarykova muzea v Hodoníně proveden záchranný archeologický výzkum při opravě inženýrských sítí v areálu fy Oseva na katastru města Bzenec, v části Kolonie. Lokalita se rozpro-

tírá na pravé, písčitém podloží tvořené terase bezejmenného toku stáječického se směrem k Syrovínce a Moravě v nadmořské výšce okolo 176 m a její poloha je určena na ZM ČR 1: 10 000 (list 34-22-10) bodem o souřadnicích 276/200 mm od Z/J s.č.

K vysledování archeologických kontextů došlo při kontrole neohlášené stavební akce, kdy byla prohlídkou profilů výkopové rýhy pro již částečně přisýpaný vodovod zjištěna chromatická anomálie, resp. narušení sídlištního objektu. Projednáním s hlavním investorem a následným uzavřením smlouvy o záchranném archeologickém výzkumu byla plošně omezenou exkavací umožněna realizace standardních dokumentačních procesů spolu se zjištěním stáří a funkce kontextů a také pokračování odborného dohledu. Objevená sídlištní kruhovitá jáma s mírně se rozšiřujícími stěnami směrem ke dnu byla výkopovou rýhou protnuta bohužel přímo přes její střed, což – jak se později při samotné preparaci ukázalo – velmi negativně ovlivnilo úplnost obsahové poměrně zajímavého celku. Tato skutečnost byla poněkud zmírněna systematickým prohledáváním nejbližších pásů výkopků, posléze až do okruhu téměř 15 m. I v tomto případě byl zjištěn poměrně značný počet keramických zlomků, které při následném laboratorním zpracování přesně zapadaly k fragmentarizovaným částem nádob vyzvednutých při odkryvu a dokumentaci vlastního objektu. Výzkumem zachovaných bočních úseků a zbyvajících spodní partie jámy bylo mimo větších částí a jejich dalších fragmentů z nejméně 15 nádob, jejichž počet se může po dokončení konzervace ještě zvýšit, objeveno také několik dalších střeptů spolu s mazanicí a v neposlední řadě i lidskými kostmi.

K dalšímu zjištění pozitivní archeologické situace, tentokrát kulturní vrstvy s obsahem keramických zlomků, došlo při výkopu elektrického kabelu na levé terase výše zmíněného toku ve stejné nadmořské výšce, na ZM ČR 1: 10 000, kladový (list 34-22-10) je její poloha identifikovatelná bodem o souřadnicích 292/202 mm od Z/J s.č. Z chronologického hlediska je možné sídlištní objekt i kulturní vrstvu řadit k přelomu střední a mladší doby bronzové, konkrétněji do časného stupně velatické fáze kultury středodunajských popelnicových polí.

Jaromír Šmerda

Resumé

Bzenec (Bez. Hodonín). „Dolní pisky“. Velatice Phase der mitteldonauländischen Urnenfelderkultur. Siedlung. Rettungsgrabung.

HORNÍ LHOTA (k. ú. Horní Lhota u Luhačovic, okr. Zlín)

„Diviška“. KLPP. Hradisko. Povrchový výzkum.

Zkoumaná poloha se nachází na jednom z jižních vrcholů pohoří Vizovských vrchů v nadmořské výšce 529 m na kat. úz. obce Horní Lhota, okr. Zlín. Jedná se o vrchol severovýchodně od této obce, západním směrem od něj se za komunikaci Luhačovice – Zlín (silnice II/492) nachází další výrazný vrchol „Vala“ (kóta 561 m), na jehož temeni jsou pozůstatky středověkého hradu Engelsberka. Vrchol Diviška je ale také převážně označován pomístním názvem Homole. Lokalita je situována na ZM 1 : 10 000 (list 25-34-03) od Z. s.č. 90 a 98